juli 2026

Rupel.blad

WANDELTIP: Oudbroek- en Schellandpolder, kasteelpark Ursel, kouter Wintam en het Moer

Magazine voor leden
Natuurpunt Rupelstreek en Natuurpunt Aartselaar

natuurpunt

COLOFON

Rupel.blad is het driemaandelijks magazine voor de leden van Natuurpunt Aartselaar en Natuurpunt Rupelstreek.

Foto cover:
Vos in Maaienhoek – foto: David Van den Broeck

Lid worden
Stort 38 euro op bankrekening:
BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt
Dan bent u lid tot einde 2027
U ontvangt 4 keer/jaar Natuur en
4 keer/jaar Rupel.blad

Rupel.blad
Leden van andere Natuurpuntafdelingen, die Rupel.blad wensen te ontvangen, storten 9 euro/jaar op rekening: BE54 7512 0713 9597 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften
Kunnen gedaan worden op rekening: BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt, mededeling 3796 Rupelstreek of 3718 Aartselaar, vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

Contact Natuurpunt Rupelstreek
Erik De Keersmaecker: 0476/39.19.94
info@natuurpuntrupelstreek.be
www.natuurpunt.be/rupelstreek

Contact Natuurpunt kern Boom/Rumst
Bos N: Bart Peleman-0487/905604
bpeleman@skynet.be
Kleiputten Terhagen: Dries Kets- 0485/957339
dries.kets@blackbit.net
facebook.com/NatuurpuntBoomRumst

Contact Natuurpunt Aartselaar
Luk Smets: 0477/66.94.32
info@natuuraartselaar.be
www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis de Paardenstal
Boomsestraat 221 Niel
Bushalte de Lijn (Hellegat) - Lijn: 29A
In de periode mei/september is Natuur.huis de Paardenstal elke zondag open, telkens van 14u tot 18u.
Info: 0486/105.080 of
info@natuurpuntrupelstreek.be

Nieuwsbrieven en Blogspots
Natuurflits
Digitale nieuwsbrief met actueel nieuws over de activiteiten van Natuurpunt Aartselaar.
Aanmelden: stuur een mail naar :
flits@natuuraartselaar.be

Rupel.bericht
Digitale nieuwsbrief van Natuurpunt Rupelstreek
Aanmelden: stuur een mail naar:
info@natuurpuntrupelstreek.be

Vormgeving Rupel.blad: Fried Happaerts
Oplage: 1.750 ex.

Herinneringen aan ruim 10 jaar strijd om het Zuidelijk eiland in Wintam

Inmiddels is het ruim 20 jaar geleden, maar de herinneringen aan de strijd die we gedurende een periode van 15 jaar voerden voor het behoud van het Zuidelijk eiland als natuurgebied zitten nog diep in ons geheugen. Een strijd die ertoe heeft geleid dat het gebied van ongeveer 17ha groot, dat zich situeert tussen de Rupel en de oude sluis van Wintam, recht tegenover de dorpskern van Niel behouden bleef als natuurgebied. Samen met vele anderen, voornamelijk met onze buurafdeling Natuurpunt Klein-Brabant, maar ook met de hulp van de gemeentebesturen uit de regio, lokale actiegroepen en geïnteresseerde inwoners uit de aangrenzende gemeenten werden diverse acties gevoerd.
Grote evenementen, zoals de Dag van de Natuur, de Dag van de Aarde of de Internationale Vogelkijkdagen werden aangegrepen om het Zuidelijk eiland regelmatig in het televisie-, radio- en krantennieuws te brengen.
Op zondag 16 april 2000 ter gelegenheid van de Dag van de Aarde slaagden we er zelfs in om het 19u journaal op de VRT te halen. Reden tot juichen was er in oktober 2001, toen Vera Dua, toenmalig Vlaams minister van Leefmilieu de moedige beslissing nam om de natte weilanden aan het Zuidelijk eiland te onteigenen en een definitieve natuurtoekomst te geven.
Vanop de kanaal- en Rupeldijk was het toen gemakkelijk kijken naar bosruiters, groenpootruiters, kemphanen, oeverlopers, tureluren, witgatjes en zwarte ruiters. Af en toe zagen we er zeldzamere soorten, zoals: kanoeten, kleine strandlopers, Temminck-strandlopers en steltkluten. Het Zuidelijk eiland was toen een belangrijk broedgebied voor onder meer kluten, tureluren en kleine plevieren.

Op basis van deze belangrijke natuurwaarden werden de natte weilanden aan het Zuidelijk eiland door de toenmalige Vlaamse regering aangeduid als Europees Habitatgebied. Op het gewestplan bleef het ganse gebied echter ingekleurd als industriegebied. Dat was dan ook de inzet van onze strijd, een gewestplanwijziging voor het Zuidelijk eiland van industriegebied naar natuurgebied.
Momenteel zit het Zuidelijk eiland verstopt achter een hoge betonnen geluidsmuur en is het geëvolueerd naar een meer gesloten moerasgebied, met rietlanden en pitrus- en zeggenvegetaties, maar dat betekent hoegenaamd niet dat de nieuwe en huidige natuurwaarden minder groot zouden zijn dan in de periode toen het gebied nog meer overzichtelijk was.
Momenteel broeden op het Zuidelijk eiland diverse eendensoorten, onder meer: wilde eend, wintertaling, slobeend, krakeend, kuifeend en tafeleend. Rietvogels zoals: kleine karekiet, bosrietzanger, rietgors en blauwborst en moerasvogels zoals waterral. Tijdens de trekperiode pleisteren er regelmatig grote en kleine zilverreiger, purperreiger en lepelaar en tijdens de nazomer van vorig jaar en de vroege wintermaanden was er een slaapplaats voor een 30-tal koereigers.
Kennismaken met het Zuidelijk eiland kan tijdens de excursie op zaterdag 18 juli, waarbij we niet enkel naar vogels kijken, maar tevens herinneringen ophalen aan die 10 jaar lange strijd.

Tekst: Erik De Keersmaecker – voorzitter Natuurpunt Rupelstreek

Porseleinhoen – waarneming 9/4/2012 op het Zuidelijk eiland – foto: Luc Meert

Met Nel en Jan 10 jaar rondjes vogels kijken Noordelijk eiland

Groep rondje Vogels kijken Noordelijk eiland - foto Bart Boodts

Je moet het maar doen, 10 jaar lang, elke eerste zaterdag van de maand trouw op post voor een rondje vogels kijken aan het Noordelijk eiland. Nel en Jan deden het, en samen met hen een trouwe groep vogelkijkers. In 2025 waren hun maandelijkse vogelkijktochten goed voor gemiddeld 16 deelnemers, met uitschieters tot 34 deelnemers.

Zaterdag 2 mei was het op 4 dagen na, precies 10 jaar geleden, dat ze voor het eerst een rondje vogels kijken organiseerden omheen het Noordelijk eiland, toen waren er 6 deelnemers, daarna steeg het aantal deelnemers gestaag. Naar het geheim van het succes van de rondjes vogels kijken is het niet lang zoeken, er is de sfeer en de gezelligheid, geen drang om de beste te zijn, maar mekaar helpen en er de tijd voor nemen.

Zaterdag 2 mei mocht dus niet onopgemerkt voorbij gaan en maakten we van de gelegenheid gebruik om Nel en Jan figuurlijk in de bloemetjes te zetten!

Dat deden we aan ons Natuurpunttentje op de dijk tussen het Zeekanaal en het Noordelijk eiland, waar Nel en Jan en de deelnemers aan het rondje vogels kijken getrakteerd werden op een drankje en een gebakje. Nel en Jan werden geprezen voor hun inzet, die zich niet beperkt tot het gidsen van vogelkijkwandelingen. Want elke winter zijn ze ook trouw op post voor enkele werkmomenten op het Noordelijk eiland. Werkmomenten, die absoluut noodzakelijk zijn om het Noordelijk eiland interessant te houden voor vogels en voor vogelkijkers.

Het werd een bijzonder moment met een grote opkomst van vogelkijkers, dat werd vereeuwigd in een groepsportret door Bart Boodts en Danny Coen.

Bedankt Nel en Jan

Verder in dit nummer — juli 2026

Herinneringen aan ruim 10 jaar strijd Het Zuidelijk eiland	2
Met Nel en Jan 10 jaar rondjes vogels kijken Noordelijk eiland	3
Het Niels Broek: van broekland tot natuurgebied	4
Harde natuur	6
Watervogeltellingen	7
Cursus "Samen de natuur in"	8
Behaag natuurlijk – de Rupelstreek zoemt...	8
Wandeltip	10
Oeverzwaluwen vragen aandacht, elke lente opnieuw...	12
Hulp gevraagd!	14
Natuurpunt Aartselaar werkt samen met en voor partners	14
Agenda Natuurgidsen - Natuuracademie	15
Agenda Aartselaar	16
Agenda Rupelstreek	18

Geopark Schelde Delta

De Vlaams-Nederlandse Delta is een uniek gebied. De geologische ontstaansgeschiedenis, de rijke cultuurhistorie, het voortdurende gevecht met het water en het leven met het water is overal tastbaar. Elke plek vertelt haar eigen verhaal en draagt zo bij aan de identiteit van het Schelde-estuarium.

Meer info: www.scheldedelta.eu

GEOPARK SCHELDE DELTA

unesco Global Geopark

Nationaal Park Scheldevallei

In Nationaal Park Scheldevallei wisselt machtige riviernatuur af met pittoreske dorpen en restanten van het industrieel erfgoed. Met rivieren die opnieuw bezwommen worden door een 50-tal vissoorten, met daarbij ook de legendarische fint of meivis. Tijdens de herfst- en wintermaanden vertoeven er honderden watervogels, terwijl de lente garant staat voor een enorme vogelrijkdom in de schorren en waterrijke natuurgebieden.

NATIONAAL PARK scheldevallei

Het Niels Broek: van broekland tot natuurgebied

Een immer evoluerend landschap dankzij natuurbeheer en natuurherstel.

Het Niels Broek is een plek waar natuur, geschiedenis en toekomstvisie elkaar voortdurend kruisen, op het eerste gezicht lijkt het een rustig, waterrijk landschap waar wandelaars en natuur elkaar ontmoeten. Maar wie beter kijkt, ontdekt een dynamisch systeem waarin eeuwenoude processen en moderne ingrepen hand in hand gaan. Dit artikel neemt je mee door de tijd en gunt je een blik op de toekomst .

Van natte weide tot levend landschap

Het woord “broek” verwijst naar laaggelegen, vaak drassige gronden. Het Niels Broek is daar een schoolvoorbeeld van: een alluviaal gebied gevormd door de invloed van de Schelde en haar zijwateren. Doorheen de eeuwen veranderde het landschap hier voortdurend onder invloed van overstromingen, sedimentatie en menselijke ingrepen zoals ontwatering en landbouw.

In de middeleeuwen bestond het gebied vooral uit moerassen en natte graslanden. Later werd er turf ontgonnen, waarbij sloten en grachten het water moesten beteugelen. Toch bleef het Broek altijd een beetje ongrijpbaar: het water van de Rupel vond er telkens opnieuw zijn weg, wat leidde tot de vorming van zogenaamde wielen, diepe plassen ontstaan door dijkdoorbraken.

Die wielen zijn vandaag nog steeds zichtbaar, al waren ze geruime tijd aan het verlanden. Dat proces waarbij open water geleidelijk dichtgroeit met planten en sediment is natuurlijk en maakt deel uit van een natuurlijke successie, maar kan de biodiversiteit beperken bij gebrek aan beheermaatregelen. Daarom werd in 2025 een gerichte uitdieping uitgevoerd, waarbij enkele van deze wielen opnieuw werden verdiept. Het resultaat: meer open water, meer zuurstof en een grotere variatie aan habitats.

Bever – foto: Luc Meert

Ingenieurs van de natuur: otters en bevers

Een van de meest tot de verbeelding sprekende initiatieven in het Niels Broek is het otter-beverproject. Otter en bever zijn sleutelsoorten in natte ecosystemen. De bever staat bekend als een ecosysteemingenieur: door dammen te bouwen, vertraagt hij de waterstroming en creëert hij moerassen. Dat heeft een cascade-effect: water wordt langer vastgehouden, sediment bezinkt, en nieuwe habitats ontstaan voor vissen, amfibieën en insecten. De otter daarentegen is een toppredator die fungeert als indicator voor waterkwaliteit. Waar otters voorkomen, is het ecosysteem doorgaans gezond. Het samenbrengen van deze soorten in het Niels Broek is geen toeval, maar een doordachte poging om natuurlijke processen opnieuw ruimte te geven. In plaats van het landschap volledig te controleren, laat men hier de natuur deels zelf het werk doen.

Meten is weten: peilbuizen en hydrologie

Vanaf april 2026 werden in het gebied peilbuizen geplaatst om de grondwaterstanden nauwkeurig te monitoren, een project in samenwerking met INBO, Regionaal Landschap Rivierenland en gemeente Niel. Het klinkt allemaal misschien wat technisch, maar is cruciaal voor het beheer van het natuurreservaat het Niels Broek. Grondwater bepaalt immers hoe nat een gebied is, welke planten er groeien, welke dieren er voorkomen en hoe de bodemstabiliteit gedijt. Door continu data te verzamelen, kunnen onderzoekers patronen herkennen: hoe reageert het systeem op regenval?

Wat is de invloed van de getijdenwerking van de Rupel/Schelde?

En hoe verandert dit onder invloed van klimaatverandering? Deze gegevens vormen de basis voor een toekomstige hydraulische studie. Daarmee wil men beter begrijpen hoe water zich door het landschap beweegt en hoe men het gebied kan inrichten om zowel natuur als optimale veiligheid voor aangelanden en bewoners te optimaliseren. Bij het plaatsen van de peilbuizen werd trouwens ook veen ontdekt; veenherstel speelt momenteel een belangrijke rol in de opslag voor CO2, maar dat gegeven dient nog nader onderzocht te worden en is voer voor een ander artikel, zo niet riskeren we te verdwalen.

Archeologie ontmoet ecologie: het V1-project

Een bijzonder intrigerend idee is het mogelijke V1-project. Tijdens de Tweede Wereldoorlog vielen in Niel immers heel wat V1’s, waarvan een exemplaar in het Niels Broek belandde. Een restant daarvan zou nog in de bodem van het Niels Broek aanwezig zijn. Het project vormt een win-win voor archeologisch onderzoek naar de V1 relicten, gevolgd door een ecologische herbestemming van de site. Na de opgraving zal het gebied kunnen worden omgevormd tot een

Veenboringen in het Niels Broek – foto: Regionaal Landschap Rivierenland

amfibieënpoel. Dat is geen toevallige keuze. Ondiepe, stilstaande wateren zijn ideaal voor soorten zoals kikkers, salamanders en padden. Door geschiedenis en natuurherstel te combineren, krijgt het verleden letterlijk een nieuwe laag betekenis. Een eductatief bord met een duiding zou dan op de Nielse dijk ter hoogte van de poel meer informatie aan passanten verschaffen.

Nieuwe kansen voor amfibieën

Over amfibieën gesproken, amfibieën vormen een kwetsbare groep, sterk afhankelijk van specifieke leefomstandigheden. In de lange wei langs de Broeklei wordt daarom gewerkt aan een gericht amfibieënproject. Het idee is om een netwerk van geschikte voortplantingspoelen te creëren, gecombineerd met veilige migratieroutes en voldoende schuilplaatsen op het land. Dat is nodig, want veel amfibieën trekken jaarlijks tussen water en landhabitats, een reis die vaak gevaarlijk is door wegen en andere barrières. Door deze infrastructuur te verbeteren, verhoogt men de overlevingskansen en draagt men bij aan het herstel van lokale populaties.

Een groter geheel: van lokaal Broek tot deel van een Nationaal park

Het Niels Broek staat niet op zichzelf, het maakt deel uit van Nationaal Park Scheldevallei, een ambitieus project dat natuur, recreatie en erfgoed langs de Schelde en haar zijrivieren wil verbinden. Daarnaast is het gebied opgenomen in het UNESCO Global Geopark Schelde Delta. Dat label erkent niet alleen de geologische waarde van de regio, maar ook de manier waarop mens en landschap elkaar doorheen de tijd hebben beïnvloed. Deze internationale context geeft het Niels Broek extra gewicht. Wat hier gebeurt, is niet alleen lokaal relevant, maar maakt deel uit van een bredere visie op duurzaam landschapsbeheer.

Blik op de toekomst

De plannen stoppen niet bij wat al gerealiseerd is, in de nabijgelegen Walenhoek, het Noordelijk eiland en langs de Booms-Nielse Scheibeek staan nog verschillende projecten op stapel.

Een opvallend voorbeeld is een educatief, recreatief project met integratie van een ecocorridor en nauurherstel rond de oude getijdenmolen langs de Booms-Nielse Scheibeek. Dat project combineert erfgoed en innovatie: het grijpt terug naar historische watermolens, maar past ze toe in een moderne context waarin energie en waterbeheer centraal staan.

Andere ingrepen richten zich op het versterken van natuurverbindingen, het verbeteren van waterkwaliteit en het creëren van nieuwe recreatieve mogelijkheden. Sommige werken zijn al gedeeltelijk uitgevoerd, andere bevinden zich nog in de planningsfase, maar samen vormen ze een duidelijk traject richting een robuuster en veerkrachtiger landschap.

Tot slot: een landschap in beweging

Het Niels Broek is geen statisch natuurgebied, maar een levend ecosysteem. Water stroomt, planten groeien en verdwijnen, dieren komen en gaan, mensen spelen daar een steeds een zinvolle rol in met het oog op bewustmaking van de noodzakelijkheid van natuurherstel.

Wat dit gebied bijzonder maakt, is de manier waarop wetenschap, beleid en lokale betrokkenheid samenkomen. Van het meten van grondwater tot het herintroduceren van sleutelsoorten, van archeologisch onderzoek tot internationale erkenning: elke laag draagt bij aan een rijker geheel.

Misschien is dat wel de kern van het verhaal: het Niels Broek laat zien dat natuurbeheer/herstel geen kwestie is van kiezen tussen “laten begaan” of “ingrijpen”, maar van het vinden van een evenwicht. Een evenwicht waarin ruimte is voor dynamiek, voor geschiedenis én voor toekomst.

En wie er gaat wandelen, ziet misschien vooral water, riet en vogels. Maar onder dat ogenschijnlijk rustige oppervlak schuilt een fascinerend samenspel van processen, een landschap dat zichzelf telkens opnieuw uitvindt. Indien er onder de lezers gedreven vrijwilligers zijn die de toekomst van het Niels Broek willen waarborgen voor toekomstige generaties kunnen zij zich steeds aanmelden, de contactgegevens staan elders in het tijdschrift.

Tekst: Gie Wyckmans – conservator het Niels Broek

Natte weilanden in het Niels Broek – foto: Erik De Keersmaecker

Harde natuur

Naar jaarlijkse traditie was ook dit jaar onze broedpot bewoond door koolmezen. Daar deze pot maar 2 meter naast ons huis hangt, kunnen wij steeds vanop de eerste rij het hele broedproces volgen.
Ergens in de laatste dagen van maart toonde een mannetje koolmees interesse in deze nestlocatie. De nestplaats, die in januari nog gereinigd was, was immers nog onbezet en ook het voedselaanbod in onze pesticide vrije tuin leek hem te bevallen. Het mannetje nam een optie op deze woonst en bleef in de buurt om concurrenten te verjagen en zijn territorium te claimen. Kort daarna was de volgende fase aangebroken: een knappe dame zoeken waarmee hij samen voor het nageslacht zou zorgen.
De volgende dagen werd er volop “gezongen”. Ondanks het feit dat koolmezen meer dan 40 verschillende zangstrofes hebben, ligt het voortgebrachte geluid dichter bij roepen dan bij zingen. Die dagen hadden wij in ieder geval geen wekker nodig want nog voor het ochtendgloren hoorden we vanuit ons bed een eindeloos en hard tuttut tuttut tuttut tuttut……
Tot onze grote blijdschap kon een weekje later een vrouwtje niet langer weerstaan aan die fel zingende man. Door zijn krachtige en lang aanhoudende zang, zijn glanzend gitzwarte kop met grote witte wangen en zijn heldergele onderdelen met brede zwarte middenstreep was ze al snel overtuigd van zijn gezonde conditie en gingen ze samen op inspectie. Het vrouwtje keurde de broedpot goed en bracht mos en haren om een zacht nest te maken.

Daarna brak de tijd van eieren leggen aan. Het legsel bij de koolmees bestaat meestal uit 7 tot 12 eieren. Hoeveel eieren “ons” vrouwtje in de broedpot heeft gelegd, weten we niet. Tenslotte wil je niet dat door nieuwsgierigheid het broedsucces zou falen. Toen het legsel volledig was, begon het vrouwtje met broeden. Het mannetje bleef die 15 dagen dicht in haar buurt en maakte zijn liefde kenbaar door regelmatig wat eten te brengen.

Broedpot - foto: Peter Hofman

Jonge mezen worden blind geboren en lijken meer op een grote kale garnaal dan op een vogel. In die periode blijft het vrouwtje op het nest om deze hulpeloze wezens warm te houden en vliegt het mannetje af en aan met voedsel voor het hele gezin. Als de jongen wat groter zijn, verlaat ook het vrouwtje het nest en gaat ze mee op zoek om de buikjes van de hongerige jongen te vullen. Massa’s rupsjes en insecten worden aangevoerd. Je mag het gerust topsport noemen want tot 700 keer per dag vliegen ze naar de broedpot met voedsel voor de jongen. Die groeien als kool(mees) en na een drietal weken staan ze op uitvliegen.

Een bijzonder moment waar ik telkens hard naar uitkijk, maar dat ik meestal mis. Dit broedseizoen had ik echter geluk. De voorbije dagen klonk de bedelroep vanuit de broedpot alsmaar luider en dat is een duidelijk signaal dat het uitvliegen nabij is.

Ook de kat van de buren had dit begrepen, want zij ging geduldig in de buurt van de nestopening zitten. Een heel gezin opofferen aan de eetlust van deze “tuinkiller” vond ik echter geen goed idee. De kat werd wandelen gestuurd en na een tijdje vlogen beide ouders weer aan met voedsel. En vandaag, 20 mei 2026, was het zover. De ouders bleven voor de nestkast zitten met wat voedsel in de snavel. Met dit eten en met het maken van geluidjes probeerden ze de jongen de veilige broedplaats uit te lokken. Na heel wat geduld en roepwerk lukte dit ook. Ondanks het feit dat er in zo’n broedpot weinig oefenplaats is om deftig te leren vliegen, ging dat bij 5 jongen toch redelijk vlot. Maar niet iedereen was even geoefend.
Het laatste jong dat de broedpot verliet, viel al fladderend naar de grond. Het vliegen lukte om een of andere reden niet. Uiteindelijk raakte het jong al huppelend naar de struikjes en met veel moeite hupte het tot halverwege het houten tuinhek waar het uitgeput bleef zitten.
De ouders bleven in de buurt en bleven het jong lokken, maar zonder resultaat. Het bleef zitten waar het zat. Ondertussen was de rest van het gezin al naar de volgende boom gevlogen waar ze luid bedelden om eten. Een roep die de ouders na een tijdje niet meer konden negeren. Ze verlieten het jong en zochten eten voor de rest van het gezin. Na tien minuten kwamen beide ouders terug polshoogte nemen bij het jong. Hoe hard zo ook probeerden om het jong tot vliegen aan te zetten, het beestje bleef zitten waar het zat.
Bijzonder was ook het feit dat ze het jong geen eten gaven. Was voor hen de teerling al geworpen en voelden ze aan dat dit jong de rest niet zou kunnen volgen? Of hoopten ze dat grote honger het beestje alsnog tot vliegen zou bewegen? Uiteindelijk verlieten ze opnieuw het jong en vlogen terug naar de rest van het gezin.
En daar zat ik dan aan onze tafel. Een kop koffie in de hand en een hoofd vol twijfels.
Zouden de ouders nog terug komen?
Komt er alsnog een happy end? Moet ik ingrijpen?
En zo ja wat doe ik dan? Of is dit gewoon gewoon de natuur?
De harde realiteit , de ‘survival of the fittest’?
Het is immers geweten dat van een volledig legsel slechts 1 of 2 jongen het volgend jaar zullen halen. Dat is trouwens ook de reden waarom ze zoveel jongen hebben. Maar als toeschouwer blijft het toch moeilijk om aan te zien. En zo bleef ik onrustig afwachten met een steeds afnemende hoop. Een kwartier wachten werd een half uur, dan een uur. De jonge vogel zat er nog steeds en de ouders zagen we niet meer terug.
De “opgegeven” jonge vogel fladderde naar de haag waar hij even ging zitten alvorens naar beneden te duikelen. Daar op het gras bleef hij roepen op zijn ouders. Die reageerden echter niet meer. Zijn gepiep lokte echter een hongerige kauw die zijn kans schoon zag , het jong met zijn snavel van het gazon plukte en ermee weg vloog.
De één zijn dood ….
Een beetje aangedaan bleef ik achter. De koffie smaakte plots wat bitter bij het besef dat die wonderlijke natuur vaak ook een ‘struggle for life’ is.

Tekst en foto’s: Peter Hofman

Nest koolmezen na het uitvliegen van de jongen - foto: Peter Hofman

Watervogeltellingen

In 1967 werd voor de eerste keer een grootschalig onderzoek gedaan naar overwinterende watervogels in Vlaanderen. Sindsdien is dit onderzoek uitgegroeid tot één van de langstlopende monitoringsprojecten.
Met de verzamelde gegevens wordt belangrijke informatie verkregen over de populatiegrootte en de verspreiding van een groot aantal watervogelsoorten die bij ons overwinteren of op doortrek zijn. Daaruit is gebleken dat Vlaanderen voor heel wat van die soorten een internationale betekenis heeft.
De algemene coördinatie van deze tellingen gebeurt door het INBO (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek). Het veldwerk wordt gedaan door amateurornithologen, die op vrijwillige basis meewerken aan dit project. Natuurpunt staat in grote mate in voor de ondersteuning van dit vrijwilligersnetwerk en levert op die manier een belangrijke bijdrage aan het watervogelproject. Sinds 1979 worden elke winter 6 midmaandelijkse tellingen georganiseerd. Deze vallen op vooraf bepaalde data in de periode van oktober tot maart.

In de Rupelstreek ben ik verantwoordelijk voor het tellen van 4 gebieden: de plas aan Hemixveer, de Schelde (van het veer in Hemiksem tot aan de monding van de Rupel), de Vlietmonding en het binnendijks gebied Maaienhoek nabij de voormalige Electrabelcentrale in Schelle. Ik ben hiermee begonnen in oktober 1993 en heb er dus net mijn 33ste telseizoen opzitten. Samen goed voor iets meer dan 140 000 getelde watervogels.

Het topseizoen was het winterhalfjaar van 2001-2002. Toen werden er bijna 13.000 watervogels geteld. De laatste jaren liggen de aantallen behoorlijk lager, zo rond de 1.800 vogels per telseizoen.
De reden voor deze verlaging is niet eenduidig. Uiteraard is de aantrekkingskracht van schitterende natuurgebieden in de buurt, zoals het Noordelijk eiland te Wintam en de polders van Bazel en Kruibeke een factor die niet te verwaarlozen is.

Een andere belangrijke reden is dat er in de Schelde een lager voedselaanbod is voor watervogels dan ongeveer 20 jaar geleden. Dit komt doordat het afvalwater van Brussel nu ook via het waterzuiveringstation passeert. Daardoor komt er minder organisch materiaal in de Rupel en de Schelde. En laat nu net dit organisch materiaal het voedsel zijn van miljarden kleine wormen die op hun beurt voedsel zijn voor onze watervogels. Bodemonderzoek heeft aangetoond dat de hoeveelheid wormen met maar liefst 90 % gedaald is.

Daarnaast merken we ook dat er meer watervogels in Vlaanderen verblijven tijdens strenge winters. In minder strenge winters blijven de vogels makkelijker hangen in Nederland. Dus ook dat is een erg bepalende factor voor aantalverschillen.

Naast de daling van wormetende eendensoorten, merken we een voorzichtige stijging van het aantal viseters. Ook hier is het voedselaanbod de reden. Zuiverder water geeft een groter visbestand en dus meer voedsel voor visetende vogels zoals fuut en aalscholver. Tot op heden zag ik tijdens mijn tellingen 49 verschillende soorten watervogels. Naast enkele reigersoorten gaat het over 5 soorten ganzen, 13 soorten eenden, 11 verschillende steltlopers en 6 meeuwensoorten. Uiteraard heeft het weinig zin om conclusies te trekken bij de telresultaten van enkel mijn vier gebieden. Specialisten bekijken echter alle Vlaamse waarnemingen samen en kunnen zo wel tot zinvolle nationale en internationale conclusies komen. Hun laatste rapport verscheen in december 2025 en behandelt de watervogeltellingen van de winter 2023-2024. Wie hierover meer wil weten, kan dit artikel lezen op *INBO-Vogelnieuws38.pdf*

Tafeleend – foto: Fons Van den heuvel

Hoe volgend telseizoen zal verlopen is nog afwachten, maar mijn telformulier ligt alvast klaar om in oktober aan mijn 34ste teljaar te beginnen.

Tekst: Peter Hofman

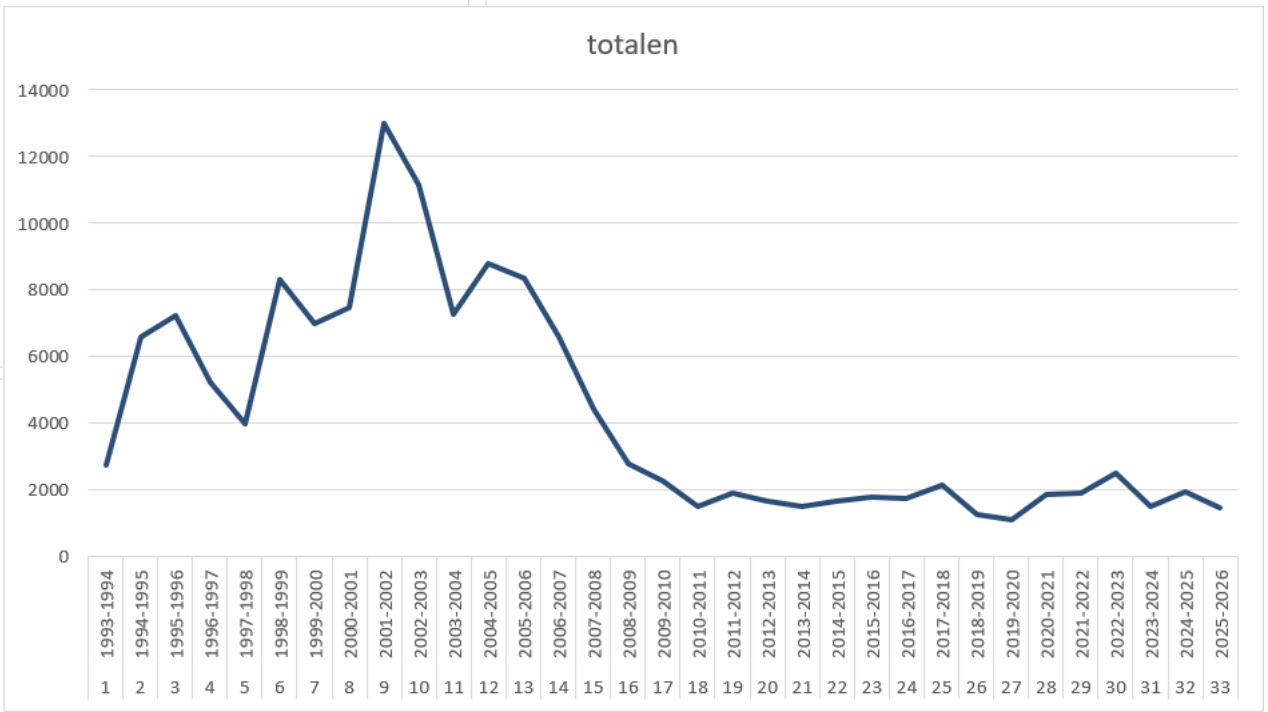

Behaag natuurlijk – de Rupelstreek zoemt…

Behaag…Natuurlijk krijgt dit jaar met de actie: de Rupelstreek zoemt, weer een bijzonder mooi toemaatje!

Je kan opnieuw tegen een voordelige prijs haagplanten, struiken, fruitbomen, gevelplanten en bijenhotelletjes aankopen. Het aanplanten van streekeigen bomen en struiken, het plaatsen van bijenhotelletjes en het blijvend promoten om onze tuinen vogel- en dus ook bijen- en vlindervriendelijker in te richten heeft zonder twijfel enorm veel leven in grote en kleine tuinen gebracht.

Door struiken en bomen aan te kopen via Behaag natuurlijk worden wilde bijen al goed geholpen. Deze planten voorzien in het voorjaar de bijen van het nodige voedsel. Maar wat als je ook je sierborder of terras bijvriendelijk wil maken? Welke planten moet je dan kopen?

Meer info over Behaag..natuurlijk 2026 – de Rupelstreek zoemt: **bit.ly/behaag-rupelstreek**

Woon je in gemeente Aartselaar

Dan kan je tot donderdag 29 oktober online een bestelling plaatsen:

www.natuuraartselaar.be/behaag

Woon je in gemeenten Boom, Hemiksem, Niel, Rumst en Schelle

Bestellen kan tot donderdag 29 oktober via het online formulier:

bit.ly/behaag-rupelstreek-bestel

Je schrijft het totaalbedrag over op rekening BE54 7512 0713 9597 van Natuurpunt Rupelstreek met vermelding: Behaag 2026 + naam gemeente en naam besteller.

Opmerking: Je bestelling is pas definitief als je een bevestiging hebt ontvangen.

WANNEER AFHALEN?

Vrijdag 27 november

Gemeente Aartselaar: Technisch Centrum, Oudestraat 8, tussen 18u en 19u30

Gemeenten Niel/Schelle: parking gemeentehuis Schelle, via Leopoldstraat, van 15u tot 16u

Zaterdag 28 november

Gemeente Hemiksem: gemeentemagazijn, G. Gilliotstraat 50, van 10u30 tot 11u

Gemeenten Boom/Rumst: gemeentemagazijn Korte Veerstraat 43 Terhagen, van 12u30 tot 15u

Cursus "Samen de natuur in" nam migranten en allochtonen mee in onze natuur…

In de periode oktober 2025 tot midden mei 2026 namen Marc, Gie en Erik, vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek de cursisten van LIGO Boom/Willebroek weer mee op stap voor meerdere bijzonder leerzame momenten in en over onze natuur. Tijdens 10 ontmoetingen lieten we vluchtelingen en migranten van de eerste generatie in de regio Rupelstreek op een laagdrempelige, leuke en educatieve manier kennismaken met de natuurlijke omgeving in onze dorpen, langs onze rivieren en in onze natuur.

Vorig jaar, op donderdag 16 oktober had Gie de spits reeds afgebeten, door samen met een groep cursisten op stap te gaan, met als leidraad, de herfst.
Op 16 januari nam Marc de groep mee voor een wandeling, met als thema: een winterse trukendoos. We ontdekten daar bij dieren en planten een hele bende technieken om de winter zo goed mogelijk door te komen... technieken die wonderwel erg lijken op die van ons: winterkledij, winterkost, op reis gaan, je 'klein' maken, rusten op een warm plekje en zelfs extra bewegen...een techniek van honingbijen in de kast als deze dreigt teveel af te koelen.
Donderdag 5 februari was het opnieuw de beurt aan Gie, waarbij de winter het thema was.
Natuur als uitvinder, was het thema waarbij Marc op maandag 9 en dinsdag 10 maart tijdens 2 cursusmomenten kon demonstreren hoe dieren ongelooflijk doordachte oplossingen hebben om de problemen van elke dag op te lossen. Oplossingen die we doodgewoon konden kopiëren.
Op dinsdag 21 april nam Gie de groep mee voor een wandeling, waarbij de lente het thema van het moment was.
Daarna was het de beurt aan Erik, die op vrijdag 24 april, maandag 27 april en woensdag 13 mei de cursisten meenam voor excursies met als thema: natuur in onze dorpen en langs onze rivieren.
Hij vertelde dat de Rupel en Schelde deel uitmaken van een veel groter geheel, waar door de invloed van de zon en de maan

Wanneer vaart de veerboot? - foto: Erik De Keersmaecker

tweemaal daags hoog- en laagtij ontstaat. Over onze rivieren, die een thuis zijn voor vissen, vogels en zelfs voor zoogdieren. In de Groene Hofstraat en de Leopoldstraat werd gekeken hoe huiszwaluwen hun nesten bouwen en daarna nam Erik de groep mee op de veerboot van Boom naar Klein-Willebroek. Daar werd getoond wat het verschil is tussen een rivier en een kanaal en wat de functie is van een sluis. Met één groep werd er zelfs door het natuurgebied Broek de Naeyer gewandeld en door de telescoop naar de nesten van aalscholvers gekeken.

Wat de cursisten er zelf van dachten lees je in deze commentaar:

Groep Marjan Baeyens: Op maandag 27 april gingen we met de groep anderslerenden op tocht in Boom en Klein-Willebroek. Erik nam ons mee op de boot en gaf ons uitleg over de vogels, de rivieren en de bloemen en planten in de streek. We mochten door de telescoop vogelnesten bewonderen en namen de overzetboot van Boom naar Klein-Willebroek. Het was een leerrijke en aangename wandeling. Onze cursisten hebben weinig taal om vlot te communiceren, maar aan hun gezichten was duidelijk te zien dat ze genoten hebben.

Groep Elke De Smedt:
De cursisten vonden het een fijne uitstap. Ik denk dat de meeste onderwerpen zeker op hun maat aangebracht en verteld zijn. Het deel van de app op de smartphone was voor mijn groep minder van toepassing. Zij kunnen momenteel nog maar heel beperkt lezen, dus namen aflezen, is nog heel moeilijk. In andere groepen zal dit waarschijnlijk wel een grotere meerwaarde kunnen zijn.
Tussendoor, op woensdagen 29 april en 3 mei toonde Marc in de lokalen van LIGO Boom en in het natuurgebied Kleiputten met praktijkvoorbeelden hoe bijzonder en belangrijk water wel is en hoe waterdieren hier mee om gaan. Enig rekenwerk voor de rekengroep was meegenomen.

Groep Lucille De Roy: Uit hoeveel water bestaat een mens? Hoeveel weegt 1 liter water en wat is het volume hiervan? Een hele voormiddag weetjes, proefjes en ontdekkingen samen met Mark van Natuurpunt, een geboren gepassioneerde verteller. Dankbaar voor zo'n boeiende les!
Op woensdag 6 mei volgde het veldwerk. Met een groep van 12 maakten we een leerrijke uitstap met de bus tot het natuurgebied Kleiputten Terhagen. Iedereen was verrast door de hoeveelheid leven in een schep water. We identificeerden en rubriceerden elk onderzocht leven naar technieken van ademhaling en voortbeweging.
Mark is de meest boeiende wetenschapper. Dank je wel voor deze ervaring.

Kijken naar het leven in enkele druppels water
foto: Lucille De Roy

Speuren naar een lepelaar op de andere oever van de Rupel – foto: Elke De Smedt

Teksten: Erik De Keersmaecker/Marc Zegels (Natuurpunt Rupelstreek)- Marjan Baeyens/Elke De Smedt/Lucille De Roy (LIGO Boom/Willebroek)

Wandeltip: Oudbroek- en Schellandpolder, kasteelpark Ursel, kouter Wintam en het Moer

Wandeltip

Deze wandeltip leidt je door een prachtig stukje Klein-Brabant, door en langs broekbossen, een prachtig park, over kouters en door kilometerlange dreven. Bij de meeste vogelsoorten is de broedperiode nu voorbij of loopt ze op haar einde, zingen hoeft dus niet meer, al zijn er natuurlijk uitzonderingen. Af en toe hoor je een kleine karekiet en Cetti's zangers lijken nog steeds alomtegenwoordig. Opmerkelijk is de stilte in het bos, stilte is iets zeldzaam geworden in onze hedendaagse leefwereld, geniet dus van de stilte tijdens je wandeling langs en door de Oudbroek- en Schellandpolder. Beide gebieden maken trouwens deel uit van een stiltegebied, waar de natuurlijke geluiden van fauna en flora overheersen, al valt het geluid zeker niet weg. Je hoort het ruisen van de bomen, en af en toe ook een vogelgeluid.

1. Het Noordelijk eiland

Het Noordelijk eiland is nog steeds één van de beste vogelkijkgebieden in het rivierenland langs de Schelde en de Rupel en dit vooral dankzij onze jaarlijkse snoeiwerken, waardoor de plassen en oeverstroken goed bekijkbaar blijven. Watervogels, steltlopers, reigers, meeuwen en sternen zijn er goed te bekijken vanaf de Rupel- en de Kanaaldijk.

Vanaf de Rupeldijk ter hoogte van de veersteiger heb je een mooi zicht op de noordelijke plas, met er middenin een broedeilandje voor kokmeeuwen en visdiefjes. Kijk op de tussendijk tussen de Rupel- en de Kanaaldijk ook even naar toppen van de doornstruwelen. Veel kans dat je daar een roodborsttapuit kan ontdekken, met voorsprong één van onze mooiste kleine kleurenvogels. Zodra de zomer wijkt voor de herfst is het ook uitkijken naar doortrekkende paapjes, tapuiten en gele kwikken. Mits je na de wandeling nog wat tijd en goesting over hebt, is een wandeling omheen het Noordelijk eiland een bijzonder aangenaam toemaatje.

Roodborsttapuit – foto: Luc Meert

2. De narwal van Wintam

Het paviljoentje op de strekdam van het Noordelijk eiland nodigt je uit om een tentoonstelling over de narwal van Wintam te bekijken. Vier nieuwe infopanelen vertellen je het verhaal van de narwal, de terugkeer van de vissen en zeezoogdieren zoals gewone zeehond en grijze zeehond in de Rupel en de Schelde. En dan is er ook nog 2013, of het jaar van de bruinvis in de Rupel en de Schelde. Vanop het dakterras heb je een prachtig zicht op de samenvloeiing van de Schelde en Rupel. Het dorpje Rupelmonde nodigt eveneens uit voor een bezoek. Kijk ook even naar de hoogspanningsmasten aan de overkant van de Rupel. De jonge slechtvalken die midden juni uitvlogen, oefenen nu volop voor hun duikvluchten naar potentiële prooien.

3. Nattenhaasdonk

Via het Oudbroekpad bereik je de achterkant van de Havesdonckhoeve, een historische hoeve, waarmee we een speciale band hebben. In de houten loods waar eertijds oude landbouwwerktuigen werden bewaard hebben we een nestkast voor kerkuil geplaatst. Als je goed kijkt zie je de invliegopening in de houten wand. Een grote rioolbuis zorgt ervoor dat ze ontoegankelijk is voor de steenmarter, een geduchte plunderaar van nestkasten. Markant is de afwateringssluis van de Spierbroekpolder, die hier werd herbouwd, nadat de sluis eerder werd afgebroken bij het verhogen en verbreden van de Scheldedijken op SIGMA-hoogte.

Kijk je in de richting van het open landschap, daar kan je een nestkast voor torenvalk ontdekken.

Op het einde van het Oudbroekpad zie je een wegwijzer naar de Huveneersheuvel, een plek waar je beslist naartoe moet wandelen. Op deze plek kan je je gedachten naar het verleden laten afdwalen. Hier stond immers ooit de kerk van het gehucht Nattenhaasdonk, een gehucht dat werd weggespoeld na een dijkdoorbraak. Je vindt er ook een grafsteen, ter ere van pastoor Huveneers, de geestelijke leider van de Brigands tijdens de Boerenkrijg.

4. Schellandpolder

Via de kasseiweg in de Bovenbroekweg bereik je het pad dat je door de Schellandpolder in de richting van de Notelaerdreef leidt. Dit is één van de beste plekken om spechten te ontdekken, met van klein naar groot: kleine bonte specht, middelste bonte specht, grote bonte specht, groene specht en zwarte specht. De beste tijd om ze te horen en te zien is het najaar en het vroege voorjaar, noteer dus al een wandeling door het gebied tijdens die periode.

Groene specht – foto: Fons Van den heuvel

5. Kasteelpark Ursel

Het domein met zijn slotgrachten, vijvers en monumentale bomen straalt een immense rust en schoonheid uit. Het kasteel was ooit de zomerresidentie van de adellijke familie D'Ursel. In één van de kasteeltorens hebben we een kerkuilennestkast geplaatst. Dit is een prima plek voor een verpoosmoment, prachtige zitbanken nodigen daarvoor uit. Luister ondertussen naar de geluiden rondom en boven jou, veel kans dat je een roepende boomklever hoort. Eén van onze prachtige kleine kleurenvogels, een kleine acrobaat, die moeiteloos op en af een boomstam klimt.

6. Kouter

Hier vind je nog ruimte en voor de ouderen onder ons ook heimwee. Heimwee naar een periode dat kouters synoniem stonden voor akkervogels. In onze wildste dromen, zou deze kouter een prachtig akkervogelreservaat kunnen zijn. Helaas is dit niet zo, maar desondanks is er ook hoop, omdat er stilaan toch een ommekeer werd ingezet, zodat er opnieuw veldleeuweriken broeden op de Klein-Brabantse kouters. Het zijn er maar enkele, maar het geeft hoop. Decennialang waren de hemels boven de kouters immers leeg, er waren enkel de herinneringen aan een hemel vergeven van zingende veldleeuweriken. Maar hier en nu kan je er opnieuw van genieten. De zangvlucht van de veldleeuwerik is immers een spektakel om naar te kijken. Ze stijgen

op en beginnen uitbundig te zingen, omhoog schroevend in steeds kleiner wordende spiralen, en met het blote oog nog nauwelijks te zien, enkel een klein stipje in de lucht. Maak dus zeker de luswandeling en met wat geluk kan je genieten van dit hemels spektakel. Let ook op de roep van de kwartel. Een vogel die verborgen leeft in de vegetatie, maar herkenbaar is aan de typische roep.

7. Het Moer

Een smal bospad leidt je naar de randen van het Moer, één van de drie grote depressies in Klein-Brabant. Het Moer wordt doorkruist door loodrechte dreven, bomenrijen, houtkanten en dijken. Met uitzondering van een zomereikendreef zijn de meeste dreven met populieren heraangeplant. Het ruig weilandje links van het pad is eigendom van Natuurpunt en er hangt een nestkast voor steenuil. Het pad gaat naar links en meteen na het eerste huis kijk je naar de invliegopening van een kerkuilennestkast. Bijna elk jaar goed voor een geslaagd broedgeval.

8. Zeekanaal Schelde/Brussel

Tijdens die wandeling heb je nog een prachtig zicht op de imposante zeesluis en aangemeerde schepen. Het huidige Zeekanaal Schelde-Brussel waar we nu langs wandelen, werd geopend in 1997. Het huidige kanaal is 55m breed en staat via een moderne sluis, die toegankelijk is voor zeeschepen tot 4.500 ton, in verbinding met de Schelde. Op het Zeekanaal vertoeven meestal enkele futen, meerkoeten en af en toe ook aalscholvers. Voor de visdiefjes die op het Noordelijk eiland broeden is het Zeekanaal een interessant foerageergebied.

Tekst: Erik De Keersmaecker
info@natuurpuntrupelstreek.be

Algemene info

De wandeling start aan het Tolhuis in Schelle, daar kan je de veerboot nemen over de Rupel. Let bij het plannen van je wandeling op de vertrekuren van de veerboot. De wandelafstand bedraagt 14 km, daarvoor heb je minimaal een 5-tal uur nodig en dan moet je wel stevig doorstappen. Doe je onderweg een terrasje, reken dan een uur meer. In de periode april/september vaart de laatste veerboot om 20u.

Lengte: 14 km
Start : Veersteiger Rupeldijk Schelle

Toegankelijkheid:
Het hele jaar op de paden. Stevige stapschoenen zijn een aanrader. De paden zijn niet geschikt voor rolstoelgebruikers of kinderwagens.

Veerboot Schelle/Wintam
Juli/september (weekdagen): vaart op het uur en half uur tussen 7u en 20u
Vaart niet om 12u30 en op zaterdag en zondag, eerste vaart om 9u

Parkeren
Parking Tolhuis (Rupeldijk) of parkeerstroken, einde Tolhuisstraat Schelle

Horeca
- Eetcafe D'Oude Poort Hingene
- Café De Balans Eikevliet
- Café Sint-Margaretha Wintam
- Parking Tolhuis restaurant Tolhuis Veer

Picknickplaatsen
- Huveneersheuvel
- Parkdomein Ursel

Tips
Een verrekijker meenemen is een aanrader
Honden kunnen mee, wel steeds aan de leiband

Oeverzwaluwen vragen aandacht, elke lente opnieuw…

Oeverzwaluwen broeden op een bijzondere manier, van nature graven ze nestgangen in de steile wanden van rivieroevers. Omdat de meeste rivieren ingedijkt zijn, zijn daar amper of geen steile wanden meer te vinden. Door gebrek aan natuurlijke oevers, broeden oeverzwaluwen nu praktisch allemaal in kunstmatige wanden.

Op bouwplaatsen of zandafgravingen bijvoorbeeld, waar graafmachines zandhopen hebben opgeworpen of diepe groeven hebben gegraven. Deze nesten zijn soms gemakkelijk te vinden, omdat oeverzwaluwen in een kolonie broeden en op sommige momenten met vele tientallen vogels boven de nestplaatsen vliegen.
Zodra we merken dat een groep oeverzwaluwen boven een bepaalde plek vliegt is aandacht vereist, vooral als ze nestgangen gaan graven in tijdelijke grondstocks. Dat deden ze deze lente in grondhopen op de bedrijventerreinen van Merreco en DEME, bedrijven in de Kanaalzone tussen de Rupel en het Zeekanaal op het grondgebied van Ruisbroek.

Op het moment dat we merken dat er een kolonie aanwezig is, is er geen tijd te verliezen, maar actie vereist, door contact op te nemen met het bedrijf en hen te wijzen op de aanwezigheid van een kolonie oeverzwaluwen. Gelukkig had men bij beide bedrijven begrip voor onze vraag om de grondstocks tijdelijk niet te gebruiken, waar we de bedrijven uiteraard dankbaar voor zijn.

Op het terrein van Merreco telden we ongeveer 40 nestgangen en op het terrein van DEME een 30-tal. Samen met de kolonie op het terrein van DD Shipping, eveneens in de kanaalzone waar we eveneens een 40-tal nestgangen telden, komen we zo aan een totaal van 110 nesten.
Dat aantal compenseert deels het verlies aan nesten in de Kleiputten Terhagen, waar dit jaar ongeveer 80 nesten werden geteld, een flinke achteruitgang ten opzichte van de topjaren 2023 en 2024, toen we daar respectievelijk 376 en 396 nesten telden, vorig jaar was het aantal nesten er gedaald tot 258.

Sinds de lente van 2024 wordt de kolonie in het SIGMA-gebied het Groot Schoor in Hingene eveneens opgevolgd. In 2024 en 2025 werd daar nog volop gewerkt aan de bouw van de ringdijk en de inrichting van het gebied, dat wellicht over enkele jaren zal ontpolderd worden. In 2024 ontdekten we er een kolonie met 40 nesten in een steile zandwand. Dankzij overleg met het Agentschap voor Natuur en de Vlaamse Waterweg werden toen met de aannemer afspraken gemaakt om de omgeving van de kolonie af te bakenen en te mijden tijdens de duur van de broedperiode. In 2025 zat de kolonie in een steile zandwand vlakbij de oude Scheldedijk.

Ook toen konden we dankzij overleg met de Vlaamse Waterweg en het ANB met de aannemer afspraken maken om de zone in de buurt van de kolonie te mijden, in 2025 telden we er een 80-tal nestgangen.
Tijdens het najaar van 2025 werden met de verantwoordelijke ingenieur van de Vlaamse Waterweg afspraken gemaakt om tijdens het voorjaar van 2026 nieuwe geschikte steilwanden in het gebied te creëren, wat toen ook gebeurde. In die steilwanden werden inmiddels een 80-tal nestgangen geteld. Om verstoring te vermijden werd een info-bordje bij de kolonie geplaatst.
Een kleinere kolonie, met naar schatting een 20-tal nesten situeert zich dit jaar opnieuw in een steile helling bij een kleigroeve langs den Hooghen weg in Schelle.
In een grote zandberg langs de Herbekestraat in Hemiksem werden een 100-tal nesten geteld.

Tekst: Erik De Keersmaecker

Kolonie op terrein Merreco – foto: Erik De Keersmaecker

Info-bord bij kolonie Groot Schoor – foto: Erik De Keersmaecker

Instuif@Reukens

Natuurhappening

zaterdag 5 september 2026

13:30 – 17:30 u

afspraakplaats ter hoogte van de picknickbank aan het Reukenspad

- Standen van Natuurpunt, Velt, Regionaal Landschap Rivierenland, Agentschap Natuur en Bos, Streekvereniging De Zuidrand
- Natuurcafé verzorgd door Oxfam Wereldwinkel
- Geleide natuurwandelingen
- Individuele wandelingen met natuurbingo
- Natuurrad, dierenspringspel, ...

Toekomstplannen
Poelenplan
Resultaten BioBlitz

Beperkte parkeerruimte in de omgeving

Kom dus te voet of per fiets

natuurpunt Aartselaar

Vlaanderen is natuur

DE ZUIDRAND

RIVIEREN LAND REGIONAAL LANDSCHAP

velt SAMEN ECO ACTIEF

VU: Luk Smets, John F. Kennedylaan 22, 2630 Aartselaar

Natuurpunt Aartselaar werkt samen met en voor partners

Het voorbije voorjaar hadden we enkele fijne samenwerkingen, die de Aartselaarse natuur ten goede komen.

Zo werkten wij en Velt samen met en in het Huis van het Kind. Ca 20 kinderen wisselden af tussen Velt en Natuurpunt. Terwijl Nestor en Oswald van Velt samen met een deel van de kinderen nieuwe plantbakken voor fruit een groentjes installeerden in de tuin, knutselden wij, Natuurpunters, met de rest een aantal nestkasten voor vogels en bijenhotelletjes in elkaar. De kastjes kregen ook dadelijk een plaats in de tuin en blijken na enige weken reeds bewoning te hebben. Opzet geslaagd! Coördinator Kristel van Huis van het Kind en haar partner Luc verwenden ons en de kinderen met lekkere pannenkoeken en chocolademelk. Dankjewel! Het was echt een toffe namiddag!

In maart trokken we met 7 Natuurpuntvrijwilligers naar Woonzorgcentrum Zonnetij. Daar zaten enthousiaste residenten en hun begeleiders klaar om met zelfgemaakte vogelnestkastjes en voederhuisjes de

Zonnetij - foto Luk Smets

woonomgeving van Zonnetij te vergroenen. Het werd een geklop van jewelste. Kastjes in elkaar … dan maar schilderen. Twee weken later – intussen was er door de residenten nog een kleurrijke verflaag op de kastjes gelegd – trokken we met een aantal van de bewoners de tuin in om de 12 kastjes een goede plaats te geven. Ook hier weer een superfijne samenwerking, die zeker voor herhaling vatbaar is. Met dank aan mevr. Kim De Preker, directrice van WZC Zonnetij en Wendy Van Damme, teamleider Welzijnsteam. En uiteraard ook dank aan het begeleidend personeel en de vrijwilligers in Zonnetij.

En nog heel recentelijk konden we weer op stap naar een vijftal Aartselaarse boerderijen, waar de bewoners zich blijven engageren om het boerenzwaluwbestand in onze gemeente te behouden. Jammer genoeg heeft het Aartselaarse bestuur de financiële stimulans aan de boeren stopgezet. Maar als Natuurpunt vinden we de moeite die de boeren zich getroosten zo belangrijk dat wij hen een financieel steuntje in de rug geven. Boerenzwaluwen zijn heel belangrijk, het zijn immers natuurlijke ongediertebestrijders. Een boerenzwaluw eet per dag honderden vliegende insecten, zoals muggen en vliegen. Dit maakt ze bondgenoten op boerderijen en in stallen, waar ze helpen plagen biologisch binnen de perken te houden. Dank aan onze Aartselaarse boeren!

Huis van het Kind - foto: Ria Thys

Boerenzwaluwen - foto: Dirk Vandorpe

tekst : Ria Thys

Hulp gevraagd!

Natuurpunt is er ook in jouw buurt

Natuurpunt is een onafhankelijke vrijwilligersvereniging die zorgt voor de bescherming van kwetsbare en bedreigde natuur in Vlaanderen, ook in jouw buurt. Benieuwd wat er allemaal gebeurt bij Natuurpunt Aartselaar en interesse om lid te worden?
Met o.a. deze info willen we in augustus een brief bezorgen aan alle Aartselaarse gezinnen. Een hele klus, waarvoor we toch wat extra mensen kunnen gebruiken.
Wie wil in de loop van augustus in één of meerdere straten huis aan huis deze brief helpen bussen?

Meld dit ten laatste 31 juli aan info@natuuraartselaar.be

Vermeld ook de straat/straten die je wenst te bussen. Of al minstens de wijk waar je woont en waar je graag wil bussen. Wij nemen dan contact met je op hoe je het te bussen brievenpakket kan ontvangen. Alvast dank!

Agenda Natuurgidsen - Natuuracademie

De missie van Natuurpunt Natuuracademie vzw, het educatieve deel van Natuurpunt vzw, is om mens en natuur met elkaar te verbinden door middel van ontmoeting, educatie en beleving, met als doel een cultuuromslag te bewerkstelligen naar een meer sociale en duurzame samenleving. In de periode september 2024 tot juni 2025 hebben 20 mensen deelgenomen aan de cursus Natuurgids, ingericht door Natuurpuntafdeling Antwerpen Zuidrand. Vrijwilligers van Natuurpunt Aartselaar, Natuurpunt Hobokense polder en Natuurpunt Rupelstreek hebben hun medewerking aan deze cursus verleend. De activiteiten die hieronder worden aangekondigd, worden allemaal begeleid door natuurgidsen in opleiding in het kader van het behalen van hun diploma natuurgids.

30.08
Hoboken

THEMAWANDELING NATUURBEHEERWERKEN IN DE HOBOKENSE POLDER

Deze themawandeling laat je kennis maken met het effect van de natuurbeheerwerken in de Hobokense Polder, gebaseerd op de lange ervaring met het natuurbeheer.

zondag 30 augustus, 10u – 12u30

Afspraak: Schroeilaan, tegenover NMBS-station Hoboken-Polder.
Makkelijk bereikbaar met de fiets, het openbaar vervoer en er is ook parking voor auto's.
Natuurgids in opleiding: Marc Adriaenssens
Max. 20 personen kunnen gratis deelnemen.
Daarom vragen we je om vooraf in te schrijven, mail naar: marc.adriaenssens@telenet.be met vermelding van het aantal deelnemers en dit ten laatste op 23 augustus
Er is geen activiteit voor kinderen voorzien, ze kunnen wel meewandelen met familie of vrienden.
Honden zijn niet toegelaten tijdens de excursie.

04.10
Edegem

HOE GELUKKIG ZIJN DE BOMEN IN ONZE STRAAT ?

Bomen zijn graag gezien om groen in de wijk te creëren. Dat maakt iedereen blij, zeker als ze zorgen voor schaduw, een mooie herfsttooi en ritselende bladeren om rustig van te worden. Maar al eens afgevraagd hoe bomen onze leefomgeving beleven? Vinden ze het fijn om geprangd te staan tussen geparkeerde wagens?
En krijgen hun wortels voldoende vocht en zuurstof of erger, worden ze platgedrukt? Dat gaan we ontdekken tijdens deze familiewandeling in Edegem, waar we leren om het bomenwelzijn te lezen.

zondag 4 oktober, 13u30 – 15u30

Afspraak: parking De Willecom, Ter Elststraat Edegem
Natuurgidsen in opleiding: Dirk Avonts, Mark Ausloos en Ward Van de Vijver
Er kunnen maximaal 25 personen deelnemen!
Inschrijven bij:
wardvandevijver@gmail.com

Agenda Aartselaar

Als je inschrijft voor activiteiten bij Natuurpunt Aartselaar zal je op je mailadres op regelmatige basis (ca 1 x per maand) onze last minute berichten (Natuurflits) ontvangen met info over onze werking en activiteiten. Wens je deze berichten niet te ontvangen, dan kan je uitschrijven onderaan in de Natuurflits.

11.07

Huldenberg en Neerijse

UITSTAP NAAR GROOTBROEK EN DOODE BEMDE

De vijver van Grootbroek vormt, als grootste wateroppervlak in de Dijlevallei, een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit op trekvogels die de vallei volgen. Oorspronkelijk bestond de site uit een viertal vijvers, van mekaar gescheiden door smalle dijkjes. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) kocht het gebied en verbeterde de waterhuishouding, werkte de dijkjes weg, waardoor één grote ondiepe plas van 30 hectare ontstond. Vanuit de grote houten kijktoren kan je alles prima waarnemen, waaronder het eilandje met de bever. De woudaap is hier een zeldzame gast, maar sinds 2008 ook potentiële broedvogel. Over de jaren heen werden hier ook dwaalgasten gesignaleerd, waaronder zeearend, slangenarend, zwarte ibis, steltkluut, Alpengierzwaluw, etc. Het gebied is ook interessant voor libellen en juffers. Na de middagpauze gaan we o.l.v. gids Ludo Teeuwen het natuurgebied Doode Bemde te Neerijse, verkennen. De Doode Bemde is een uniek natuurgebied van 300 hectare groot. Het ligt aan weerszijden van de Dijle, die hier nog vrij mag meanderen en overstromen tijdens de wintermaanden. De naam van het natuurreservaat kan eenvoudig verklaard worden. ‘Doode‘, slaat op het ongeschikt zijn van de gronden voor landbouwers. Een “Bemde “duidt op een vochtig grasland. Sinds 1980 wordt dit gebied beheerd door Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud. Verschillende vogels broeden hier, waaronder woudaap en waterral. Ook vogels zoals blauwborst, porseleinhoen en oeverzwaluwen vinden hier hun thuis. En allicht zien we ook vraatsporen van de bever!

zaterdag 11 juli, van 8.45 u tot ca 16 u

Afspraak om 8.45 u op de parking onder de viaduct, ter hoogte van ’t Spant, Boomsesteenweg 335 Wilrijk. Einde wandeling in Neerijse: ca 16 u. We nuttigen onze meegebrachte picknick in Baratee Loungecafé, Beekstraat 1 Neerijse, waar we ook een drankje en/of soep kunnen aanschaffen. Meebrengen: stevige stapschoenen, een drankje en zonnepet bij warm weer, verrekijker en evt. telescoop en vogelgids.

Er kunnen max. 25 mensen inschrijven. Kostendelend rijden aan 0.10 euro/km. Rij je graag mee? Meld dit aan ria.thys@natuuraartselaar.be
Deelnameprijs: 4 euro voor Natuurpunt-leden – 5 euro voor niet-leden. **Het juiste bedrag storten op BE07 5230 8080 0166 van Natuurpunt Aartselaar.**

Leiding: Kurt Crauwels

08.08

Waasland - Klein-Brabant en Rupelstreek

FIETSTOCHT LANGS VOGELGEBIEDEN IN DE SCHELDEVALLEI

Zin in een ontspannen fietstocht vol natuurbeleving en vogelrijkdom? Dan is deze fietsuitstap in de Scheldevallei absoluut een aanrader.
We fietsen langs verschillende natuurgebieden en nemen de tijd voor korte stops. Zo passeren we o.a.
Het rustige Bazelbroek en de slikken en schorren van de Schelde trekken tal van vogels aan en bieden elk seizoen een ander schouwspel. Het natuurgebied De Bunt in Hamme is een natuurgebied van 25 ha aan de samenvloeiing van de Durme en de Schelde. Het ontstond op de plaats van een oud turfwinningsgebied. De meeste turfputten werden gedempt bij de heraanleg van de Schelde op het einde van de 19de eeuw. De overige putten groeiden uit tot visrijke vijvers. Vanaf de dijken hebben we een mooi uitzicht op het water en het omliggende groen. Het stiltegebied in Weert. De brede uitzichten over het water en de omliggende natuurgebieden blijven onderweg verrassen. Dit deel van de route staat bekend om zijn rust en weidsheid. Het gebied staat bekend om zijn rijke vogelleven: van reigers en aalscholvers tot talrijke eenden- en steltlopersoorten. De Oude Scheldearm met een Eendenkooi. Deze constructie met trechtervormige pijpen uit de 14de eeuw werd vroeger gebruikt om eenden te vangen voor consumptie. Vandaag wordt de kooi beheerd als natuurreservaat. De Oude Scheldearm is ongeveer zes kilometer lang en heeft een grote botanische waarde. Het natuurgebied “Groot Schoor”. Deze oorspronkelijke Scheldepolder van 23 ha, gelegen tussen de Spierbroekpolder en de Vitsdam, werd in het kader van het Sigmaplan ontpolderd en omgevormd tot een zoetwatergetijdengebied. Hetzelfde gebeurde met de nabijgelegen Stort van het Buitenland (7,7 hectare). Het gebied maakt deel uit van Nationaal Park Scheldevallei en van het Natura 2000-gebied Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent. Het natuurgebied Noordelijk Eiland. Dit is een bijzonder waardevolle plek voor

watervogels. Terwijl we wachten op het veerbootje naar Schelle, hebben we vanuit de vogelkijkhut een mooi zicht op de plassen, waar de vogels graag vertoeven.

zaterdag 8 augustus, van 9.40 u tot ca 17.30 u

Afspraak om stipt 9.40 uur aan het veer in Hemiksem, einde Callebeekstraat. We voorzien zowel in de voor- als in de namiddag een korte rustpauze. Onze meegebrachte picknick nuttigen we in Weert op het terras van het "Koninklijk Streek- en Vlechtmuseum De Zilverreiger". Wie dat wenst, kan tijdens de lunchpauze het museum bezoeken (inkom: 6 euro). Terug in Aartselaar: ca 17.30 u - Verwachte fietsafstand: ca 50 km Meebrengen: kleine snack, lunchpakket, drank, verrekijker en eventueel een batterijlader. **Deelname is gratis, maar inschrijven verplicht bij :** ria.thys@natuuraartselaar.be

16.08
Edegem

EDEGEMSE BEEKVALLEI EN KASTELEN

Met zicht op het prachtige kasteel Hof ter Linden vatten we onze wandeling aan via het kasteelpark naar het Dikke Berthabos. We passeren Fort 5, één van de forten, die door de regering in de tweede helft van de 19de eeuw als verdedigingsgordel rond Antwerpen werd opgericht. We stappen even flink door om Kasteel Arendsnest te bereiken: het kasteel is niet toegankelijk, maar als "lusthof " uit de 15de en 16de eeuw, is het de moeite waard om eens te bekijken. Al snel naderen we een klein, maar fijn natuurgebied: de Edegemse Beekvallei: een biodivers gebiedje van 7 ha met een waterpoel en een vlonderpad. Ideaal om een verscheidenheid aan planten, vogels, insecten, … waar te nemen. Onze wandeling brengt ons weer naar het centrum van Edegem, waar we onze dorst kunnen laven in brouwerijcafé "Hoogmis" of Brasserie Hof ter Linden.

zondag 16 augustus, van 13.30 u tot ca 17 u

Afspraak om 13.30 u aan kasteel Hof ter Linden (parkeren kan aan begin van de kasteeldreef). Wandelafstand: ca 7 km Meebrengen: goede stapschoenen, drankje en zonnepet bij warm weer, eventueel verrekijker. **Deelnemen is gratis, maar wel graag inschrijven** via ria.thys@natuuraartselaar.be

05.09
De Reukens

INSTUIF@REUKENS

Een natuurhappening voor jong en oud! We nodigen vandaag alle natuurliefhebbers (leden en niet-leden) uit op onze natuurhappening in De Reukens. Naast korte begeleide wandelingen (max 1u), kan je ook zelf op stap met onze natuurbingo. We zorgen ook voor een drankterras in de natuur en geven je heel wat informatie over de plannen in het gebied. En waag je kans aan ons gratis natuurrad met leuke prijzen!
Er is geen parkeergelegenheid in de directe buurt (wel in Oeyvaersbosch, Leeuwerikenlaan en wijk Lindenbos, telkens op ca 10 à 15 minuten wandelafstand). Kom bij voorkeur te voet of met de fiets.

Meer info bij info@natuuraartselaar.be. Kijk ook op blz 13!

06.09
De Reukens

PLANTENINVENTARISATIE

Wij willen een volledig zicht krijgen op wat er bloeit in De Reukens te Aartselaar. Dit doen we tweemaal per jaar: in de late lente en in de late zomer. Onder leiding van Alain Pieters gaan we ook in september de planten determineren. We proberen met de app ObsIdentify alle planten op naam te brengen.

zondag 6 september, van 10u tot 12u

Afspraak aan de picknickbank op het Reukenspad. Meebrengen: flora, loep, waterdicht schoeisel. **Graag je deelname melden bij :** luk.smets@natuuraartselaar.be

19.09
Cleydaellaan en Cleydaelbos/ Zinkval

WORLD CLEANUP DAY - ADOPTEER EEN BERM - ZWERFVUIL RUIMEN

Natuurpunt Aartselaar heeft een goed werkend zwerfvuilteam. In het kader van "Adopteer een berm" ruimt het team 5 x per jaar de berm langs de Cleydaellaan en de Zinkval. Bij een mooie opkomst van ruimers nemen we er dan ook het natuurgebied Cleydaelbos erbij. Deze actie blijft broodnodig, indien we onze gemeente zuiver willen houden… Dit weekend is het bovendien de jaarlijkse World CleanUp Day, de grootste wereldwijde opruimactie van het jaar. Tijdens deze wereldwijde opruimactie gaan de mensen die zich hebben aangemeld de planeet een grote schoonmaakbeurt geven. In totaal wordt deze actie in ca. 180 landen gehouden.

zaterdag 19 september, 10u tot 11.30u

We roepen jong en oud op om mee te komen helpen bij onze zwerfvuilactie…!!! **Afspraak** om 10 u op de parking aan Zinkval.
Werkhandschoenen en stevig schoeisel zijn aan te raden. Wij zorgen voor zakken en grijpers. Deelname melden bij ronnyverelst@telenet.be – 0475 58 55 70

20.09
Cleydaelbos

PLANTENINVENTARISATIE

Wij willen een volledig zicht krijgen op wat er bloeit in het Cleydaelbos te Aartselaar. Dit doen we tweemaal per jaar: in de late lente en in de late zomer. Onder leiding van Alain Pieters gaan we ook in september de planten determineren.. We proberen met de app ObsIdentify alle planten op naam te brengen.

zondag 20 september, van 10u tot 12u

Afspraak op de parking Zinkvalstraat/ Cleydaellaan (tegenover het kasteel). Meebrengen: flora, loep, waterdicht schoeisel. **Graag je deelname melden** bij luk.smets@natuuraartselaar.be

Agenda Rupelstreek

Niel

NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL

Natuur.huis de Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat en is ook bereikbaar via het wegje achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266. Of vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153 volgen.

In de periode mei/september elke zondag open, telkens van 14u tot 18u

Info: 0486/105.080 of info@natuurpuntrupelstreek.be

04.07 – 01.08 – 05.09
Schelle/Wintam

VOGELS KIJKEN OP HET NOORDELIJK EILAND

Elke maand maken vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel een vogelkijkwandeling rond het Noordelijk eiland. De wandelafstand bedraagt 4 km, het tempo is dus laag en men krijgt dan ook ruim de tijd om de vogels te bekijken. Het aantal deelnemers wordt beperkt, meld dus vooraf je deelname via: debacker-vanlinden@telenet.be

zaterdag 4 juli, 8u50 tot 12u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, veerboot 9u en veerboot terug om 12u.
Volgende datums: 1 augustus en 5 september

Organisatie: Vogelwerkgroep Rupel

11.07
Rumst/Walem

VOGELS KIJKEN GGG BATTENBROEK/ GROTE VIJVER

Samen met vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel kan je om de 2 maanden een vogelkijkwandeling maken langs de Dijle en de Grote Vijver en omheen het GGG Battenbroek. De wandelafstand bedraagt 4 km en de wandeling gaat over goed begaanbare paden. Voor beginnende vogelkijkers stellen we verrekijkers ter beschikking.

zaterdag 11 juli, 9u tot 12u

Picknickplaats wandelbrug Netedijk Rumst, met de fiets bereikbaar via de Netedijk.

Kom je met de auto, aan Markt Rumst de wegwijzer Netebruggen. Let op: volg daar de correcte rijrichting in uurwijzerzin.
Meebrengen: verrekijker, een vogelgids en eventueel een telescoop.
Meld je deelname vooraf: debacker-vanlinden@telenet.be
Volgende datum: 19 september

Organisatie: Vogelwerkgroep Rupel

12.07
Terhagen

ZOMER IN DE KLEIPUTTEN

Volg de gids voor een wandeling van een 5-tal km in de vroegere kleiputten in Terhagen. Een deel van de wandeling gaat door het natuurgebied Kleiputten Terhagen. We genieten er van enkele unieke plekjes, speuren met de verrekijker naar watervogels op de plassen en gaan samen op zoek naar zeldzame bloemen, vlinders en libellen.

zondag 12 juli, 10u tot 12u30

poort NV De Beukelaer, Kardinaal Cardijnstraat, Terhagen (parking vlakbij rotonde einde Kapelstraat)
Meebrengen: verrekijker, fototoestel, evt. loupe, hoge wandelschoenen of laarzen (zeker bij nat weer)
Meld vooraf je deelname: SMS naar 0475/371473 of mail naar: mdmaesen@gmail.com

Organisatie: Natuurpunt kern Boom/Rumst

Europese hoornaar – foto: Fons Van den heuvel

18.07
Schelle/Wintam

VOGELKIJKWANDELING NOORDELIJK EN ZUIDELIJK EILAND

Tijdens deze vogelkijkwandeling wandelen we omheen het Noordelijk eiland en het Zuidelijk eiland, we kijken niet enkel naar vogels, maar halen tevens herinneringen op aan de strijd, die we eertijds gedurende vele jaren voerden, om het Zuidelijk eiland te behouden als natuurgebied.
De wandelafstand bedraagt ongeveer 8,5 km.

zaterdag 18 juli, 13u50 tot 17u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, veerboot 14u en veerboot terug om 17u.
Meld je deelname vooraf: info@natuurpuntrupelstreek.be

09.08
NIEL

VOLG DE GIDS

Zin in een heerlijke zomerwandeling in de prachtige natuur van Walenhoek? Trek je wandelschoenen aan en ga mee op stap. Achteraf kan je in het Natuur.huis nagenieten met een warm of koud drankje.

zondag 9 augustus, 14u tot 16u30

Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat, ook bereikbaar via het achterwegje achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 268.
Zin om mee te gaan, meld je deelname: chris.deranter@gmail.com

21.08/22.08
NIEL

DEEP TIME WALK (FILM)/DTW WANDELING WALENHOEK

De film toont een wandeling doorheen de tijd, met de ontstaansgeschiedenis van planeet Aarde, de dag nadien maken we een DTW-wandeling in het natuurgebied Walenhoek.

vrijdag 21 augustus, 19u30 - 21u30/ zaterdag 22 augustus, 14u – 16u30

Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel, ook bereikbaar via het wegje, achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266 en

wegwijzers volgen.
Deelnameprijs: 5 euro (gratis drankje na de wandeling inbegrepen)
Meld je deelname voor 14 augustus op volgend emailadres:
wyckmansgie@gmail.com
Er kunnen maximaal 10 personen deelnemen!

27.08
Hemiksem/Lillo/Westerschelde/Oosterschelde

VOGELKIJKFIETSTOCHT WESTERSCHELDE/OOSTERSCHELDE

Vandaag wagen we ons aan een langere vogelkijkfietstocht en fietsen we langs de kilometerslange dijken van de Westerschelde en de Oosterschelde. Daar richten we onze verrekijkers op de duizenden watervogels en steltlopers die met laagtij voedsel zoeken op de brede slikplaten. De blikvangers vandaag worden ongetwijfeld de vele tientallen zeehonden, die rusten op de brede slikplaten van Valkenisse.
Om al dat moois te kunnen bekijken, moeten we bij de heen- en terugrit vanuit Lillo, eerst wel 10 km Scheldelaan trotseren. Picknicken doen we op een rustige plek langs de oevers van de Westerschelde, na de middag houden we een korte stop aan een taverne voor een verfrissende drink.
De totale fietsafstand bedraagt ongeveer 60 km. Heb je een elektrische fiets, hou er zeker rekening mee om met een opgeladen batterij te vertrekken. Hou er ook rekening mee dat het winderig kan zijn langs de dijken.

donderdag 27 augustus, 8u50 tot 19u30

veersteiger Callebeek, Scheldestraat/Callebeekstraat Hemiksem – Waterbus om 9u (stipt)
Meebrengen: verrekijker, fototoestel, picknick, voldoende drank, aangepaste kledij.
Betalen op de Waterbus kan via een 10-vaartenkaart of met bancontact. Voor de heen- en terugvaart betaal je 4 vaarten. Het aantal deelnemers wordt beperkt tot 15 deelnemers , **meld dus vooraf je deelname:**
info@natuurpuntrupelstreek.be

06.09
Terhagen

VOLG DE GIDS

Zin in een heerlijke wandeling in de prachtige natuur van de Kleiputten Terhagen? Trek je wandelschoenen aan en ga mee op stap. Achteraf kan je in de chalet nagenieten met een warm of koud drankje.

zondag 6 september, 14u tot 16u

Onthaal natuurgebied Kleiputten Terhagen, bereikbaar via ingang Nieuwstraat Terhagen, ter hoogte van de nieuwe rotonde, volg daar de Natuurpunt-pijlen.
Er is een fietsenparking en beperkte parking voor auto's.
Zin om mee te gaan, meld je deelname:
chris.deranter@gmail.com

11.09
NIEL

PLANTEN KENNEN EN HERKENNEN

Tijdens dit info-moment bespreken we nieuwe inzichten wat plantenkennis, plantendeterminatie, voedingswaarde wilde planten, standplaatsherkenning betreft.
Deze info-avond richt zich tot iedereéén die meer te weten wil komen over planten en plantenherkenning.

vrijdag 11 september, 19u30 - 21u30

Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel, ook bereikbaar via het wegje, achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266 en wegwijzers volgen.
Deelnameprijs: gratis voor leden Natuurpunt) of 2 euro (niet-leden Natuurpunt)
Meld je deelname voor 4 september op volgend emailadres:
wyckmansgie@gmail.com
Er kunnen maximaal 10 personen deelnemen!

26.09
Schelle/Wintam

VOGELS KIJKEN NOORDELIJK EILAND – SCHORREN VAN DE NOTELAER – GROOT SCHOOR - KOUTER WINTAM

Eind september bereikt de vogeltrek een hoogtepunt, vogelrijke gebieden zoals het Noordelijk eiland en het Groot Schoor werken dan ook als een magneet op doortrekkers, net zoals kouter van Wintam.
Het pad vanaf het Groot Schoor richting het Hingenewiel leidt ons langs het Hingenebroek, een 82ha groot natuurgebied, dat aangekocht werd door het ANB en op termijn deels wordt opengesteld voor wandelaars en natuurliefhebbers. Picknicken doen we in openlucht op een bank in het park van kasteel Ursel, na de wandeling over de kouter van Wintam houden we nog een stop op het terras van een café aan de kerk van Wintam.

zaterdag 26 september, 9u50 tot 16u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle om 9u50, veerboot 10u, veerboot terug om 16u.
De wandelafstand bedraagt ongeveer 13 km.
Meebrengen: verrekijker, eventueel telescoop, picknick en een drankje voor onderweg.
Meld vooraf je deelname, met tevens vermelding GSM-nummer via:
info@natuurpuntrupelstreek.be

Organisatie: Vogelwerkgroep Rupel

Boomklever – foto: Raymond De Smet

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE
P005676

Yente met een doos vol met jonge kerkuilen

Op maandag 11 mei werd gestart met onze zomerse toeren langs nestkasten van kerkuil, steenuil en torenvalk. Nu, 5 weken later, staat de teller op 35 gecontroleerde kerkuilnestkasten, 9 steenuilnestkasten en 21 torenvalkennestkasten in de Rupelstreek en Klein-Brabant. Voor kerkuil staat de teller op 20 geslaagde broedgevallen, met een totaal van 80 jonge kerkuilen. Voor torenvalk staat de teller op 14 geslaagde broedgevallen, met een totaal van 75 jonge torenvalken. In 6 steenuilnestkasten vonden we een geslaagd broedgeval, met een totaal van 15 jonge steenuiltjes.
De verklaring voor deze bijzonder mooie aantallen voor kerkuil en torenvalk: veldmuizen, rosse woelmuizen en bosmuizen beleven dit jaar blijkbaar een piekmoment. Meer info in het volgend Rupel.blad.
Veel dank aan de helpers tijdens onze toeren langs de nestkasten: Luc, Sylvain, Gie, Andreas, Guy, Dirk en Yente.

P005676 – Afgiftekantoor: 2620 Hemiksem 1 – V.U.: Erik De Keersmaecker, Peter Benoitplein 18 2627 Schelle